

[1]

Bylo příliš pozdě předstírat, že ji neviděl. Juliet už přimhouřila oči poznáním. Na okamžik se zatvářila potěšeně, že na přeplněné ulici zahlédla známou tvář. Pak si uvědomila, kdo to je.

„Nate.“

„Juliet! Ahoj. Jak se vede?“

Při zvuku jeho hlasu přelétl Julietiným obličejem drobný sevřený úšklebek. Nate se nejistě usmál.

„Vypadáš úžasně,“ řekl. „Jak to jde v *Journalu*?“

Juliet na okamžik zavřela oči. „Je to v pohodě, Nate. Já jsem v pohodě, *Journal* je v pohodě. Všechno je v pohodě.“

Založila si ruce na hrudníku a zamyšleně se zadívala do místa vlevo nad jeho čelem. Tmavé vlasy měla rozpuštěné, na sobě modré šaty s páskem a černé sako s rukávy vyhrnutými těsně k loktům. Nate přelétl pohledem od Juliet k davu kolemjdoucích a zase zpátky.

„Jdeš na metro?“ zeptal se a ukázal bradou ke vchodu na rohu.

„Vážně?“ Julietin hlas zazněl důrazně a chraptivě. „Vážně, Nate? To je jediné, co mi řekneš?“

„Ježiši, Juliet!“ Nate o krůček couvl. „Prostě jsem myslel, že třeba spěcháš.“

Ve skutečnosti to byl on, kdo měl starosti s časem. Už teď měl zpoždění na večeři u Elisy. Dotkl se rukou vlasů – vždycky ho to trochu uklidňovalo, ta hustá hojnost jeho vlasů.

„No tak, Juliet,“ řekl. „Nemusí to být takhle.“

„Jo?“ Juliet ztuhla. „A jak by to mělo být, Nate?“

„Juliet...“ začal. Uřála ho.

„Mohl jsi alespoň...“ Zavrtěla hlavou. „No, to je jedno. Nestojí to za to.“

Mohl alespoň co? Nate to chtěl vědět. Ale představil si Elisin dotčený, tvrdý pohled, kdyby se objevil tak pozdě, že by na něj museli všichni její hosté s večeří čekat. Představil si její lehce nosový hlas, jímž by smetla jeho omluvy prostým „to je fuk“, jako by ji už dávno nemohla překvapit žádná nová špatnost, které se dopustí.

„Podívej, Juliet, bylo skvělé tě vidět. A vypadáš ohromně. Ale já už opravdu musím jít.“

Juliet trhla hlavou. Vypadalo to, skoro jako by sebou škulba bolestí. Nate viděl – bylo to evidentní –, že jeho slova vzala jako odmítnutí. Okamžitě toho litoval. Najednou ji vnímal ne jako protivníka, ale jako zranitelnou, nešťastnou mladou – poměrně mladou – ženu. Chtěl pro ni něco udělat, říct něco seriózního, pravdivého a laskavého.

„Ty jsi ale hajzl,“ řekla, dřív než dostal šanci.

Zlomek vteřiny ho pozorovala, a pak se otočila a rychlým krokem vyrazila směrem k řece a restauracím a barům na nábreží. Nate na ni málem zavolaal. Chtěl alespoň zkusit dát věci trochu do pořádku. Ale co by řekl? A stejně už nebyl čas.

Julietiny vzdalující se kroky byly dlouhé a rozhodné, ale pohybovala se strnule, jako člověk rozhodnutý nedovolit botám, aby ho tlačily. Nate neochotně vykročil opačným směrem. V houstnoucím soumraku už se přečpané ulice nezdály slavnostní, ale sešlé a jakoby karnevalové. Uvízl za triem mladých žen se slunečními brýlemi posazenými nahoře na hlavě a s kabelkami, které jim plácaly o boky. Jak manévroval kolem nich, ta nejbližší si odhrnula blond vlasy za krk a s důležitostí královny plesu svým společnicím něco vysvětlovala. Pohledem střelila jeho směrem. Nevěděl, jestli opovržení v její tváři bylo opravdové, nebo si ho jen představoval. Cítil se nápadný, jako by ho Julietina urážka označovala.

O pár bloků dál už tak přelidněno nebylo. Mohl se pohybovat rychleji. A začal se cítit podrážděný sám sebou za to, že je tak vyděšený. Takže Juliet ho nemusí. No a co? Nebylo to tak, že by se k němu chovala fér.

Mohl alespoň *co*? Vyrazil si s ní ven jen třikrát nebo čtyřikrát, než se to stalo. *To* nebyla ničí chyba. Jakmile si uvědomil, že kondom praskl, vytáhl ho ven. Ne tak docela včas, jak se ukázalo. Věděl to, protože nebyl ten typ chlápka, který by se se ženou vyspal a zmizel – a už vůbec ne potom, co mu praskl kondom. Naopak: Nathaniel Piven byl produktem postfeminismu, dítě osmdesátých let, s politicky korektním vysokoškolským vzděláním získaným během let devadesátých. O mužských

výsadách se naučil všechno. Navíc byl vlastníkem fungujícího a – upřímně řečeno – poněkud hluchného svědomí.

Zvažte však, jaké to bylo pro *něj*. (Teď si během svižné chůze Nate představoval, že se hájí před publikem.) Obecně přijímaným názorem je – řekl svým posluchačům –, že ona, jako žena, to měla horší. A to samozřejmě měla. Ale ani pro něj to nebyla procházka růžovým sadem. Tady byl, ve třiceti letech konečně začala jeho kariéra stoupat – výsledek, který se mu ve dvaceti vůbec nezdál nevyhnutelný, nebo alespoň obzvlášť pravděpodobný –, když tu najednou explodovala otázka, jestli se stane otcem, což by zcela zřejmě všechno změnilo. A ještě to *nebylo v jeho rukou*. Bylo to v rukou osoby, kterou sotva znal, ženy, se kterou – jak přiznával – spal, ale která nebyla v žádném případě ani jeho přítelkyně. Měl pocit, jako by se probudil uprostřed jednoho z těch odpoledních televizních programů, na které se jako kluk díval vždycky ve čtvrtek odpoledne a které moralizovaly o tom, že nemá mít sex s dívkou, pokud nejsi připraven s ní vychovávat dítě. Vždycky to vypadalo jako blbost. Která náctiletá dívka ze střední vrstvy se špetkou sebeúcty – brzy vysokoškolačka, budoucí zámožná mladá profesionálka, osoba, která by nakonec mohla dělat cokoli (rozběhnout nadnárodní korporaci, vyhrát Nobelovu cenu, nechat se zvolit prvním prezidentem ženského pohlaví), která taková mladá dívka by se rozhodla mít dítě a získat tak nálepku každodenního žargonu sociálních služeb coby duchaprázdná ‚statistika‘?

Když Juliet s tou novinkou přišla, Nate si uvědomil, jak moc se od těch dob, o kterých mluvil, změnilo. Úspěšná žena v určitém postavení a finančně zajištěná, ve věku třiceti čtyř

let, jako byla Juliet, by mohla svou situaci vidět jinak než dospívající žába, která před sebou nemá nic jiného než možnosti. Možná už není tak optimistická v tom, co má pro ni osud v kapse (první ženský prezident, například, to už vypadalo nepravděpodobně). Možná se stala větší pesimistkou ohledně mužů a randění. Mohla by to vidět jako svou poslední šanci stát se matkou.

Nateova budoucnost závisela na Julietině rozhodnutí, a nejenže nebylo na něm, aby ho udělal, dokonce to ani nevypadalo, že by ho mohl nějak přehnaně ovlivnit. Jak s Juliet mluvil, seděl na modrobíle pruhované pohovce v jejím obývacím pokoji s šálkem čaje – *čaje!* – v ruce a diskutoval o té ‚situaci‘. Zdálo se, že kdyby jen naznačil, že dává přednost potratu – zbavit se toho dítěte nebo plodu nebo jakkoliv tomu chcete říkat –, byl by označen za netvora. (Nate byl zcela pro právo žen na tuto volbu a všechny ty kecy kolem toho.) Seděl tam a říkal ty správné věci – že je to její volba, že pro cokoliv se rozhodne, on ji bude podporovat, a tak dále a tak dále. Ale kdo by mu mohl mít za zlé, že cítil jen úlevu, když řekla – svým tónem ‚jsem novinářka, chytrá jako čert, a nesnesu žádné kecy‘ –, že potrat je samozřejmě přirozené řešení? A dokonce ani pak si nedovolil projevit žádné emoce. Mluvil promyšleným a odměřeným hlasem. Řekl, že by si to měla dobře rozmyslet. Kdo by ho za něco z toho mohl obviňovat?

No, ona mohla. A očividně to dělala.

Nate se zastavil na rohu, kde ho líně míjel taxík a jeho řidič po něm pokukoval, zda by se z něj nevyklubal potenciální zákazník. Nate na auto mávl.

Když přecházel ulici, začal cítit jistotu, že to, za co ho Juliet vlastně obviňovala, byl fakt, že jeho reakce, jakkoliv slušná, očividně vyjasnila, že nechce být jejím přítelem, natožpak otcem jejího dítěte. Celá ta věc byla tak *osobní*. Rozhodujete se, jestli chcete říct ano tomu potenciálnímu človíčku, doslova spojení vašich dvou já, nebo vymazat všechny stopy jeho existence. Samozřejmě vás to přiměje myslet na to, jak odlišné by to bylo za jiných okolností – zvláště, jak si představoval, kdybyste byli žena a na nějaké úrovni po dítěti toužili. Jak seděl v Julietině obývacím pokoji, byl Nate překvapený, jaký cítil hnus a smutek, jak byl znechucený slabošským, bezohledným rozkošnictvím (jak se mu tehdy zdálo), které ho dovedlo až k téhle nepřijemné situaci plné přetvářky.

Ale dělalo z něj něco z toho hajzla? Nikdy jí nic neslíbil. Potkal ji na večírku, shledal ji atraktivní a líbila se mu dost na to, aby ji chtěl poznat líp. Dal si pozor, aby nenaznačil nic víc než tohle. Řekl jí, že nehledá nic vážného, že se soustředí na svou kariéru. Přikývla a souhlasila. Přesto cítil, že by se celá ta věc odehrála úplně jinak, kdyby jí mohl říct: „Podívej, Juliet, pojďme teď to dítě nemít, ale možná nějaké jiné, někdy v budoucnu...“ Ale když obdivoval Julietino uhlazené racionální chování, ten rázný, suverénní švih, obdivoval ho spíše se střízlivou fascinací, jako vytrřibený typický exemplář, než s vřelostí. Ve skutečnosti mu připadala trochu nudná.

Bez ohledu na to udělal všechno, co se od něj dalo čekat. Dokonce i přesto, že měl méně peněz než ona, za potrat zaplatil. Doprovodil ji na kliniku a čekal, než to provedou. Seděl na gauči s potahem odolným proti skvrnám připomínajícím vybavení

studentské koleje spolu se střídajícím se obsazením náctiletých dívek, které freneticky ťukaly do svých mobilních telefonů. Když bylo po všem, vzal ji domů taxíkem. Strávili společně příjemný, podivně družný den u ní doma, dívali se na filmy a pili víno. Opustil její byt, jen aby jí vyzvedl recept a přinesl nějaké potraviny. Když se nakonec kolem deváté večer zvedl, aby šel domů, následovala ho ke dveřím.

Upřeně se na něj zadívala. „Dnešek byl... no, nebylo to tak špatné, jak to mohlo být.“

V tu chvíli také cítil zvláštní něhu. Odhrnul jí palcem pár vlasů z tváře a chvíli tam nechal prst ležet. „Je mi opravdu líto, čím jsi musela projít,“ řekl.

O několik dní později zavolał, aby zjistil, jak se cítí.

„Trochu bolavá, ale v pořádku,“ řekla.

Dal jí na srozuměnou, že je rád, že to slyší. Nastala dlouhá pauza. Nate věděl, že by měl něco plácnout a odvést hovor jinam. Otevřel ústa, aby promluvil. Ale přepadla ho panická předtucha: tenhle telefonát by vedl k nekonečnému řetězu dalších, den v Julietině bytě k regulérnímu rande v kině, to vše zabarvené pocitem povinnosti a skoro strašidelným kvazi flirtováním.

„Musím běžet,“ řekl. „Jsem rád, že se cítíš líp.“

„Ach.“ Juliet se nadechla. „Dobře... Tak ahoj.“

Po tomhle měl asi pokračovat. Jak zahýbal za roh do Elisiny ulice, Nate připustil, že měl o pár týdnů později zavolat nebo napsat e-mail. Ale v té době nevěděl, jestli by telefonát od něj byl vítaný. Mohlo by to být bolestivé připomenutí něčeho, co by raději nechala za sebou. Navíc ani netušil, co by řekl nebo

napsal. A pak jeho pozornost odvedly jiné věci – jako život. Taký mu mohla zavolat ona.

Udělal víc, než by udělala spousta jiných chlapů. Byla jeho chyba, že k ní prostě nic takového necítil? *Mohl alespoň co?*

Přední dveře do Elisina domu byly otevřené a zajištěné velkým kamenem. Světlo z haly vrhalo na betonové zápraží žlutý oblouk. Nate se zastavil, než vstoupil, nadechl se a prohrábl si rukou vlasy. Uvnitř se mu schody prohýbaly a sténaly pod nohama. Na Elisině patře voněla restovaná cibulka. Po chvíli se otevřely dveře.

„Natty!“ vykřikla a objala ho.

Ačkoliv se on a Elisa rozešli už více než před rokem, její byt v horním patře řadového domku v renovovaném Greenpointu Nateovi pořád připadal skoro stejně známý jako jeho vlastní.

Než se sem nastěhovala, byly cihlové zdi omítnuté a pokryté květinovými tapetami. Silné, nepravidelné trámy dřevěné podlahy byly schované pod kobercem. Elisin domácí, Joe Jr., jednou Nateovi a Elise ukázal fotky. Po více než dvaceti letech odešel jeho dlouholetý polský nájemník žít k dceři do New Jersey. Joe Jr. nechal strhat koberce a otlouct omítku z obvodových zdí. Jeho otec, který dům koupil ve čtyřicátých letech a už se odstěhoval na Floridu, mu řekl, že je blázen. Joe Sr. si myslel, že přidat myčku nebo vyměnit starou vanu by byla lepší investice. „Ale já jsem mu řekl, že to není způsob, jak přilákat prvotřídní nájemníky,“ vysvětloval Joe Jr. Nateovi a Elise jednoho odpoledne, když opravoval nějaké dlaždice v koupelně. „Řekl jsem mu, že ten druh lidí, kteří platí balíky peněz, se může z vany na

nožičkách ve tvaru lvích tlap zbláznit. Je to otázka vkusu, řekl jsem mu.“ Joe Jr. se k nim obrátil čelem a v tlustých prstech se mu houpala plechovka se spárovací hmotou. „A měl jsem pravdu, nebo ne?“ zeptal se žoviálně a obličej mu rozsvítil široký úsměv. Nate a Elisa, ruku v ruce, neklidně přikývli, nejistí, zda by nebylo přiměřenou odpovědí to otevřeně – a příhodně – charakterizovat jako určitý druh klamání.

Nate pomohl Elise vymalovat ty dvě zdi, které nebyly cihlové, béžovou barvou, jež kontrastovala s tmavými cihlami a ladila ke krémově zbarvenému koberci pod jejím gaučem. Jídelní stůl koupili společně v IKEA, ale židle a dlouhý příborník u dveří patřily jejím prarodičům. (Nebo to byli praprarodiče?) Knihovny sahaly téměř až ke stropu.

To, jak mu byl ten byt známý, teď pociťoval jako výčitku. Elisa na jeho přítomnosti dnes večer trvala. „Jestli jsme opravdu kamarádi, proč bych tě tu nemohla mít na večeři s pár lidmi?“ zeptala se. Co mohl říct?

Na gauči se vznosně opíral se zátylkem v dlaních Nateův přítel Jason, redaktor časopisu, který se k Nateově střídajícímu se podráždění a pobavení už dlouho chtěl dostat Elise do kalhotek. Jason měl kolena roztažená absurdně daleko od sebe, jako kdyby se snažil nacpat do Elisina nábytku největší možný otisk svého těla. Vedle Jasona seděla Aurit, další Nateova dobrá přítelkyně, která se nedávno vrátila ze studijní cesty po Evropě. Aurit si povídala s dívkou jménem Hannah, se kterou se Nate už dřív tu a tam setkal – štíhlá spisovatelka se štědrým poprsím, příjemně vyhlížející i přes své trochu ostré rysy. Byla téměř všeobecně považována za hezkou a chytrou nebo chytrou

a hezkou. Na dvojkřesle seděla žena, kterou Elisa znala z vysoké. Nate si nevybavoval její jméno, ale setkal se s ní už příliš mockrát, než aby se mohl zeptat. Věděl, že je právnička. Chlápek s ustupující bradou a v obleku, který měl ruku ovinutou kolem jejích ramen, byl pravděpodobně bankéř, kterého byla celá žhavá si vzít.

„Přemýšleli jsme, kdy nás hodláš poctit svou přítomností,“ řekl Jason, jakmile Nate vstoupil do dveří.

Nate si odložil tašku na podlahu. „Dostal jsem po cestě do nějakých potíží.“

„Géčko?“ zeptala se Aurit soucitně.

Následovalo souhlasné mumlání, že Géčko je mezi všemi newyorskými linkami metra obzvláště nespolehlivé.

Nate se usadil na jediném volném místě, vedle Elisiny kamarádky z vysoké. „Je hezké tě vidět,“ řekl s takovou vřelostí, jakou jen dokázal vykouzlit. „Už je to nějaký čas.“

Vyrovnaně se na něj zadívala. „Ty a Elisa jste pořád chodili ven.“

Nate měl pocit, že v jejím hlase zaslechl obvinění – jako „to bylo předtím, než jsi jí úplně pošlapal sebevědomí a zničil její štěstí.“

Přinutil se udržet si úsměv. „V každém případě je to příliš dlouho.“

Nate se představil jejímu příteli bankéři a pokoušel se ho rozpovídat. Kdyby ji teď oslovil jménem, Nateovi by se ulevilo alespoň od jedné úzkosti. Ale ten bývalý člen univerzitního bratrstva ji nechával většinou odpovídat za sebe (kmenový výzkum, Bank of America, někdejší Merrill Lynch, stresující přesun).

Zdálo se, že jeho preferovaný způsob komunikace je neverbální: strnulý úsměv a neškodné, otcovské přikyvování hlavou.

Brzy – ačkoliv to mohlo být i dříve – jim Elisa pokynula ke stolu překypujícím talíři a miskami.

„Všechno vypadá skvěle,“ řekl někdo z nich, když obcházeli stůl a blahosklonně se usmívali na prostřené jídlo i jeden na druhého. Elisa se vrátila z druhé strany místnosti a nesla talířek s máslem. Zamračila se a naposledy se rozhlédla po pokoji. Když konečně elegantně usedla na svou židli a žlutá látka její sukně se kolem ní vzdula a pak se snesla zpět dolů, unikl jí z úst samolibý povzdech.

„Tak se do toho pusťte,“ řekla, aniž by se pohnula, aby sama začala jíst. „To kuřecí vystydne.“

Zatímco jedl svoje kuřecí cacciatore, které bylo jako vždycky vážně dobré, studoval Nate Elisin obličej ve tvaru srdce: ty velké, průzračné oči a dramatické lící kosti, pěkné, dokonale vykrojené rty a řadu bělostných zubů. Pokaždé, když ji Nate viděl, Elisina krása ho znovu zasáhla, jako by vzpomínka na to, jak vlastně vypadá, byla z odstupů zkreslená zmučenými city, které v něm vyvolávala od chvíle, kdy se rozešli: v jeho mysli nabírala rozměry zuboženého stvoření. Jaký šok, když otevřela dveře a překypovala živým, téměř agresivně dobrým zdravím. Síla její krásy, jak Nate kdysi usoudil, pocházela z její schopnosti se neustále sama obnovovat a přeskupovat. Když už si myslel, že s tím zúctoval, odložil to jako odbytou záležitost – *je to prostě hezká holka* –, otočila hlavu nebo se kousla do rtu, a jako když zatřesete dětskou hračkou, abyste ji resetovali, její krása změnila tvar a její souřadnice se proměnily: tu vyšlehla

z elegantních obrysů jejího svažujícího se čela a lícních kostí s nádechem ruměnce, tu zase z jejích plaše se usmívajících rtů. „Elisa Krasavice,“ řekl Nate bez přemýšlení, když ho objala ve dveřích. Rozzářila se a velkoryse přehlédla, že se opozdil.

Přesto jen o chvíličku později vystřízlivěl. Hannah pochválila její byt. „Nenávidím ho,“ odpověděla Elisa. „Je malý a boze rozvržený. Příslušenství je *neuvěřitelně* laciné.“ Pak následoval rychlý úsměv: „Ale i tak děkuji.“

Povědomý náznak kňourání v Elisině hlase Nateovi připomněl stejně povědomou směs viny, soucitu a hrůzy. A také na prostou otravnost – tu rozmazlenou, mrzutou stránku její povahy. Její krása se stala dráždivou návnadou, stejnou jako u nymfy Kalypsó, aby ho chytila do svých tenat, *znovu*.

Kromě toho, zatímco vidličkou štouchal do svého kuřecího, si Nate všiml pórů na Elisině nose a trochy akné nahoře na čele poblíž linie vlasů, vad na kráse tak nicotných, že všimnout si jich na ostatních ženách by bylo nedžentlmenské. Ale na Elise, jejíž půvab jako by vyžadoval, aby byl posuzován podle nějakého olympského měřítka dokonalé krásy, se tyto nedostatky iracionálně zdály být jako selhání vůle nebo úsudku na její straně.

„Na čem v poslední době pracuješ?“ zeptala se ho, když kolem stolu podruhé putovala mísa brambor.

Nate si otřel ústa ubrouskem. „Jenom na eseji.“

Elisa vykulila oči a prosebně naklonila hlavu, aby to rozvedl.

„Je o tom, že jedno z privilegií být elitou je, že těžíme z cizí práce,“ poznamenal a podíval se na Jasona, který seděl šikmo proti němu.